

מקור

הצגת בכורה במיגדל-דוד

בראשית הבימה (הספרייה הציונית: 408 עמ') נחום דוד לורוביץ צמח ניגש אל קונסטנטין סרגייביץ סטניסלבסקי ואמר לו: "סייע לי בהקמת הבימה! כך יפרע התיאטרון את חובו לעם ישראל, אשר העניק אנשי במה ושחקנים גדולים לכל העמים".

קונסטנטין סרגייביץ התרשם מאד והורה מייד לתמידו המצטיין, ייבגני בגרטיונוביץ ואכסנובוב, לבוא לעזרת המורה לעברית מן העיירה הקטנה, שבא למוסקבה הגדולה על מנת להקים בה את התיאטרון העברי. מה שקרה ב-50 השנים הבאות כבר שייד להיסטוריה, אליה נכנס נחום צמח (שנפטר לפני 27 שנים בניו-יורק) כאבי התיאטרון העברי.

דביר על הריהצופים. צמח, בן ה-30, המרצין ("הוא שוא פלירט, לא סבל מעליגירה, לא אהב נופת-צופים ולא צרות אופק") יסד את ה"בימה במוסקבה, אך חלם על הצגות בכורה במיגדל-דוד ועל "דביר בנוי שיש תכלת על הרי הצופים".

חלום זה לא התגשם. אחרי שצמח והבימה החזיקו מעט עשר שנים במוסקבה הסובייטית, הם יצאו למסע באירופה וארצות-הברית ושם נפרדה ה"בימה" מן העולם.

חבילה. שלטון היחיד של צמח לא נראה לחברי הלהקה. הם עלו ארצה והוא נשאר בארצות-הברית.

הוא אמנם ניסה לשוב לראשות הבימה בשנות השלושים, אבל הדבר לא עלה בידו. בדיוק כשם שלא הצליח לזכות במשרה אחת, שדווקא כן הובטחה לו, משרת מנהל שרות השידור המנדטורי.

לחם שחור לביאליק. כל מה שנשאר היום מזכרו של צמח היא גינת נחום צמח הועירה ליד בניין הבימה בתל-אביב וכמה סיפורים על הבימה במוסקבה של ראשית המהפכה: המועצה העירונית הציעה לשחקנים כססיה נטושה כבניין לתיאטרונם והכיבוד העיקרי לחיים נחמן ביאליק, כאשר ביקר את הבימה ב-1921, היה פרוסות של לחם שחור.

מלט בצבע תכלת

בחדש האחרון (מאת שולמית הר"אבן, הוצאת זמורה; 176 עמ') 11 הסיפורים הקצרים והמצויינים של המשוררת-הסופרת הראבן מקיפנים יריעת חיים נרחבת, מצטיינת גם בבניית עלילה ותיאור טיפוסים. החל מאב אחת הגיבורות "המשתחווה בפני כל הבריות כאילו היה מלצר" ועד לחברה-הסור בה של ורשה לפני השואה, בה היו הגבירות מקפידות מאד על תחתונים הדורים ("תארי לעצמן שתהיה לך חלילה תאונה ואנשים זרים ירימו אותך ויראו שתחתוניך פשוטים. תהיי לשיחת העיר ותמותי מד בושה").

טיפוסים אחרים המאכלסים את סיפוריה של הראבן הוא הגבר המתעמל בחוריה-אמי בסיה כדי לא להפריע לאשתו; השוטר הרשם רפורט לנהג שעשה לו טובה והרכיב אותו בגשם; התינוק-החרוז המחבר חרוזים מסחריים לגל הקל ("קנה לך מלט / בצבע תכלת / וליתר תועלת / צבע את הדלת"). "את עוד בתולה?" הראבן, שחיבר רה את שירה הראשון בגיל שש, חייה בפרבר תל-אביב בבית מוקף עציפרי ופרי-חיים, מקישה חלק ניכר מזמנה לבנה ובתה הקטנים. עברה כחובשת קרבית במלחמת העצמאות ונסיונה כעיתונאית-חוקרת (סיד-רתה על החינוך פורסמה החודש) עיגנו אותה היטב בהווי הישראלי. כמו בסיפור על נערת הפלמ"ח, בה האם שואלת את הפלמחאית, מדי בואה הביתה לחופשה, "את עוד בתולה?"

הסיפור המספק חומר למחשבה יותר מכל סיפור אחר הוא מעשה הפגישה של זוג ישראלי צעיר עם זוג גרמנים במרומי ה"אלפים השווייצריים". מדוחת הצעירה הישראלית לבעלה שווא-גרמנים: "היא (הגרה) מניחה נחמדה במחור שלה, כמעט נחמדה, וקראה לי שאפתח את הרוכסן... אז מה יכולתי להגיד לה... אתם הרגתם שישה מיליון... אז אני לא אפתח את הרוכסן?"

שמחה הגיע וששון המזרון

ג'ו כ'א'ו'ר'י' כ'פ'ר-ס'ב'א'

בית ספר לתכתובת מחזות תסריטים מאמרים רדיו טלוויזיה ועיתונאות העשייה

החודש נפתחים קורסים בהדרכת מורים מקצועיים ואקדמאים

מכללת ישראל תל-אביב, אלנבי 128 א'

נימים מסוימים השתחררי מאי נעימות בעזרת טמפוני דיאנה

צלם בצבעים על חשבוננו!!!

במשך חודש דצמבר תקבל כשי חנוכה סרט צבעוני בחינם עבור כל סרט צבעוני שתמסור לנו לפיתוח, ותזמין ממנו לפחות 30 תמונות. באם תזמין פחות מ-30 תמונות, תקבל מאתנו תלוש זכוי, שתוכל לצרפו לסרט הבא.

פוטו "קולורית"

רחוב אבן גבירול 66, טלפון 231666, תל-אביב

ועד הנוער הישראלי לאחוה יהודית-ערבית סניף חיפה

מזמין את הציבור לסימפוזיון שיערך ביום חמישי, 8.12.66, בשעה 8.00 בערב, בקפה "פת", רח' מוריה 58, על הנושא

ביטול מנגנון המימשל הצבאי — ביטול המימשל?

בהשתתפות יוכבד גונן דויד ארנפלד חיים טיבון

מרכז השפוע

מקבל כל סוגי עבודות בנין ומוזאיקה מסגרות ונגרות בנין תריסי פלסטיק וטפטים

תל-אביב, רחוב שינקין 14 (בחצר)

אושרי